

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

1. Dane dotyczące gminy/powiatu

nazwa inicjatywy	Zielony Wałbrzych 2020
nazwa gminy/powiatu	Gmina Wałbrzych
dokładny adres	Pl. Magistracki 1 58-300 Wałbrzych
województwo	Dolnośląskie
telefon	74 64 88 549
adres strony internetowej	www.um.walbrzych.pl
faks	74 66 55 118
adres e-mail	m.liguz@um.walbrzych.pl

2. Rodzaj(e) podjętych działań (zaznacz):

- kształtowanie efektywnych systemów konsultacji społecznych i udziału obywateli w formułowaniu strategii rozwoju i prowadzenia polityki lokalnej lub regionalnej;
- wprowadzanie nowatorskich form demokracji lokalnej;
- rozwijanie systemów kontroli i komunikacji społecznej, ze szczególnym podkreśleniem przejrzystości procesów decyzyjnych władz gminy lub powiatu;
- oryginalne formy aktywizacji działalności obywatelskich i współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- formy działalności z podmiotami gospodarczymi i ich samorządami na rzecz wspólnoty obywatelskiej i lokalnego rozwoju;
- działania na rzecz wychowania obywatelskiego, w tym pozaszkolne inicjatywy edukacyjne, działania na rzecz młodych mieszkańców gminy lub powiatu;
- decentralizację realizacji zadań publicznych, drogą przekazywania jej organizacjom obywatelskim lub jednostkom bliższym obywateli;
- Wprowadzanie ekologicznych, nowatorskich, praktycznych form dla mieszkańców gminy

3. Przedmiot działalności

Program „Zielony Wałbrzych 2020” określa cele ekologiczne wraz z kierunkami działań do roku 2020:

- czystość wód,
- ochrona powietrza atmosferycznego,
- właściwa gospodarka odpadami,
- ochrona przed hałasem,
- ochrona przyrody.

4. Opis działań

Ograniczenie niskiej emisji:

- zmniejszenie zapotrzebowania budynków na energię ciepłą przez wspieranie budownictwa energooszczędnego i pasywnego,
- budowa domów wyposażonych w instalacje fotowoltaiczne, dzięki którym gospodarstwa domowe będą mogły produkować energię elektryczną i sprzedawać ją do sieci energetycznej,
- termomodernizacja wszystkich budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej,
- uwzględnienie w ramach polityki przestrzennej miasta nakazu stosowania ogrzewania nisko emisyjnego w nowych budynkach,
- wszystkie budynki użyteczności publicznej wyposażone w systemy fotowoltaiczne,
- rozwój i modernizacja sieci ciepłowniczych i podłączenie nowych użytkowników,
- Wałbrzych bez węgla, modernizacja wszystkich źródeł ciepła na ekologiczny np. gazowy, olejowy, elektryczny, montaż pomp ciepła, paneli słonecznych, ogniw fotowoltaicznych,
- stworzenie elektrowni słonecznych (system paneli fotowoltaicznych)- promocja regionu jako przyjaznego dla środowiska; przyciąganie uwagi przedsiębiorców , znaczne zwiększenie świadomości mieszkańców na temat możliwości oszczędzania i pozyskiwania energii,
- rozpoznanie budowy elektrowni wiatrowych,
- wprowadzanie OZE – energia pozyskiwana z biomasy, biogazu wysypiskowego oraz z rozkładu szczątków roślinnych i odchodów zwierzęcych
- Miasto „zero”emisyjne,
- Nasze śmieci pracują dla nas (odzysk przez spalanie śmieci),
- Innowacyjne i ekologiczne rozwiązania transportowe w mieście:
- zakup nowoczesnych pojazdów miejskich napędzanych paliwem wodorowym, elektrycznym bardziej przyjaznych środowisku,
- wszystkie śmieciarki na terenie miasta z napędem hybrydowym,
- pojazdy Urzędu Miejskiego z ekologicznym napędem hybrydowym,
- wprowadzenie systemu wypożyczalni rowerów miejskich wspomaganych elektrycznie – system Velib (velo-rower, liberte- wolność) np. pierwsze 1/2 h za darmo,
- wypożyczalnia tanich, ekologicznych samochodów z napędem hybrydowym,
- parking za darmo dla kierowców pojazdów hybrydowych,

- budowa obwodnicy rowerowej miasta,
- przegląd oznakowania,
- wyprowadzenie ruchu komunikacyjnego na obrzeża miasta,

Ochrona wód, gospodarka wodno-ściekowa

- wspieranie mikro retencji,
- Wałbrzych bez szamba (przyłączenie do istniejących sieci lub przydomowe oczyszczalnie ścieków)
- odtworzenie czystości rzeki Pełcznicy i potoków na terenie miasta,
- stworzenie systemu osłony przed nadzwyczajnymi zagrożeniami na wypadek groźnych zjawisk hydrologicznych, meteorologicznych (zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi i infrastrukturą hydrotechniczną),

Ochrona powierzchni ziemi

- rewitalizacja terenów zdegradowanych,
- egzekwowanie od właściciela obowiązku sprzątnięcia po swoim pupilu, pojemniki na psie odchody w całym mieście,

Edukacja ekologiczna

- oszczędność energii - konkurs w placówkach oświatowych - „Ile zaoszczędzisz tyle dostaniesz”,
- wszystkie imprezy kulturalne z ekologią,
- cykliczne wydawanie biuletynu ekologicznego dla mieszkańców,
- organizacja akcji np. Akcja Liść - odbiór liści od mieszkańców w okresie jesiennym, Akcja Choinka - odbieranie choinek od mieszkańców po okresie świątecznym, Akcja „Posadź Drzewo”, Akcja „Zamień odpady na kulturalne wypadki”,
- stworzenie na terenie miasta muzeum geologicznego wraz ze stworzeniem stanowisk odkrywkowych,
- tworzenie wartościowych przestrzeni przyrodniczych na hałdach wałbrzyskich,
- Gospodarka odpadami
- Wałbrzych bez azbestu ,
- Tropimy dzikie wysypiska - bonusy ,
- plazmowy recykling; - budowa zakładu ekologicznej utylizacji wykorzystującego „czystą” technologię plazmową, metoda ta pozwala odzyskiwać surowce np. metale
- docelowa całkowita likwidacja składowisk

Zieleń

- Zwiększenie ilości zieleni miejskiej oraz poprawa jej zagospodarowania poprzez nowe nasadzenia szczególnie na osiedlach mieszkaniowych, które oprócz poprawy estetyki miasta spełniać mają również funkcję wypoczynkową, wprowadzenie alei do każdej dzielnicy miasta np. „Alej Jarzębinowej”, „Alej Akacjowej”, itp., budowa placów zabaw,
- prowadzenie przez Ogrodnika Miejskiego punktu informacyjno- doradczego w zakresie zagospodarowania terenów zielenią, współpraca przy projektowaniu, zakładaniu i pielęgnowaniu terenów zieleni w oparciu o stworzony plan

- zagospodarowania zielenią przestrzeni miejskiej,
- opracowanie sprawnego systemu zarządzania terenami zieleni,
 - przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zdegradowanych: racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego i jego kształtowanie zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, przywracania elementów przyrodniczych do stanu właściwego, ochrony istniejących pomników przyrody,
 - wprowadzenie nadzoru nad realizowanymi inwestycjami w zakresie zagospodarowania zielenią ze wskazaniem jakościowymi materiału i wykonania,
 - ustalenie standardów jakościowych i gatunkowych dla zieleni o szczególnym znaczeniu reprezentacyjnym,
 - podniesienie jakości wypoczynkowej parków i skwerów poprzez ulepszenie jakości dróg, dostępności dla osób niepełnosprawnych i poruszających się na wózkach,
 - opracowanie koncepcji rozwoju terenów zieleni,
 - stworzenie systemu zachęt – wspomaganie dla właścicieli, administratorów zabudowy jednorodzinnej, śródmiejskiej, wielorodzinnej w postaci np. zakupu sadzonek,
 - utworzenie szlaku – „Wałbrzyskie pomniki przyrody”,
 - Parki pod znakiem ścieżek dydaktyczno- ekologicznych,
 - Prowadzenie akcji „Zielone podwórka”,
 - współpraca w zakresie zagospodarowania terenów zielenią z PWSZ
 - Organizowanie dla Wspólnot Mieszkaniowych konkursów na „Najlepszy projekt zagospodarowania przestrzeni zielenią” - sfinansowanie wykonania projektu

5. Uzyskane efekty

Jak dotąd cele są w trakcie realizacji, widoczne efekty w postaci nowoczesnych autobusów na gaz, rowerów elektrycznych którymi poruszają się urzędnicy miejscy, rewitalizacja terenów zdegradowanych, utworzenia mikro retencji i właściwa gospodarka odpadami to początek działań do czystego zielonego miasta jakim jest Wałbrzych.

6. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu

Rowery

„Rowerowy Wałbrzych 2020”: Budowa nowych ścieżek rowerowych w mieście – na poziomie ok. 5-10 km/rok. Koszt realizacji Programu wyniesie ok. 500tys złotych rocznie ze środków budżetu Miasta.

„Elektryczny rower miejski”: Uruchomienie systemu ma nastąpić do 2015 – jednorazowy koszt ok. 800 tys zł.

„Aglomeracja Wałbrzyska na rowerze”: Plan budowy ścieżek rowerowych łączących miasta i gminy Aglomeracji Wałbrzyskiej łącznie z obwodnicą rowerową Wałbrzycha. Koszt realizacji całości ok. 1,5 mln zł.

Woda

„Przyłącz się”: Współfinansowanie przyłączenia do kanalizacji miejskiej 1000-1200 posesji.

Rok realizacji 2015. Koszt ok. 2,2 mln zł.

„Taaaka ryba w Pełcznicy”: Wieleelementowy i wieloetapowy program oczyszczania i ochrony wód powierzchniowych.

Transport

„Śródmieście bez spalin”: Utworzenie strefy wolnej od pojazdów spalinowych w ścisłym Śródmieściu.

„Parkuj i jedź”: Budowa węzła przesiadkowego z parkingiem dla ok. 50 samochodów na terenie byłego dworca kolejowego Szczawienko. Koszt realizacji – ok. 2 mln zł. Czas realizacji – do 2017 r.

„Przystanek kolejowy Wałbrzych Śródmieście”: Budowa węzła przesiadkowego kolejowo-autobusowego w śródmieściu. Koszt budowy to ok. 30 mln zł. Czas realizacji – lata 2014-2016.

Powietrze

„Program Ograniczenia Niskiej Emisji”: Celem długofalowym jest całkowite uniezależnienie Wałbrzycha od węgla wykorzystywanego jako źródła ciepła przez mieszkańców, a etap tego procesu powinien do 2020 r. dać efekt redukcji palenisk węglowych w domach o 50%.

7. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Przeszkodami napotkanymi w realizacji były pozyskanie środków zewnętrznych oraz wymogi formalno- prawne.

8. Zalecenia dla innych jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych wdrożeniem projektu.

Spójna polityka, współpraca pomiędzy jednostkami.

Fot. PAW

Zobacz zdjęcia

Dziś na konferencji prasowej prezydent Roman Szelemej przedstawił swój autorski projekt "Zielony Wałbrzych 2020".

Już w lipcu tego roku prezydent powołał do życia Zespół ds. Programu "Zielony Wałbrzych 2020". W jego skład wchodzi: Jerzy Ignaszak - WFOŚiGW) - przewodniczący Zespołu, Marek Małecki (MZB), Piotr Kruczkowski (PEC), Grażyna Gugala (SM "Podzamcze"), Teresa Zarodkiewicz (WIOŚ), Alicja Skrętkowicz (PSS-E), Anna Kaczmarek (WZWiK), Ewa Grabowska-Ocimek (RZGW), Marta Nawrocka (SM "Górnik"), Ewa Grabarz (SM "Górnik"), Adam Pałka (SM "Skarbek"), Andrzej Welc (ZDKiUM), Aleksandra Winiarska (UM Wałbrzych), Wiesław Sójka (UM Wałbrzych), Beata Woźniak (UM Wałbrzych).

Wraz z gronem moich współpracowników doszliśmy do wniosku, że trzeba stworzyć Zespół fachowców z różnych branż i dziedzin, który to Zespół odpowie na pytanie, w jakim kierunku powinien pójść Wałbrzych, jeśli chodzi o ochronę środowiska - tłumaczy prezydent Roman Szelemej. - Uważamy, że data 2020 jest optymalna, by wdrożyć rozwiązania, które proponujemy i które wpłyną na poprawę jakości życia wałbrzyszan. Zgodnie z założeniami, Wałbrzych ma być miastem zielonym i przykładem, jak miasto przemysłowe może przeistoczyć się w miasto czyste i przyjazne dla środowiska i mieszkańców.

Te działania, które zaplanowaliśmy, mają spowodować poprawę stanu środowiska w Wałbrzychu - mówi Jerzy Ignaszak, przewodniczący Zespołu. - Jestem pewien, że jeśli uda nam się te projekty wprowadzić w życie, to Wałbrzych zrobi duży krok naprzód. Celem projektu "Zielony Wałbrzych 2020" jest przede wszystkim spowodowanie, by miasto było ekologiczne i czyste. Projekt opiera się na 7 obszarach działań:

- I - Rowerowy Wałbrzych - co roku ma być budowanych 5-10 km ścieżek rowerowych.
- II - Czysta Woda - przyłączanie się mieszkańców do istniejącej sieci kanalizacyjnej, powstawanie przydomowych oczyszczalni ścieków, oczyszczanie wód powierzchniowych, zarybianie Pełcznicy.
- III - Transport publiczny - stworzenie warunków zachęcających wałbrzyszan do jak najczęstszego korzystania z komunikacji miejskiej i stworzenie alternatywy dla transportu samochodowego.
- IV - Powietrze - chodzi o całoroczne utrzymanie parametrów zanieczyszczeń w granicach normy, a także o wcielenie w życie programu ograniczenia niskiej emisji.
- V - Odpady - w 2020 roku wszyscy mieszkańcy Wałbrzycha w założeniu mają segregować odpady, a także mają zostać podjęte działania zmierzające do tego, by Wałbrzych był miastem bez azbestu i bez składowisk odpadów (oprócz tych komunalnych).
- VI - Zieleń - zalesianie hałd i zamykanie składowisk odpadów, a także stworzenie stanowiska ogrodnika miejskiego, który będzie odpowiedzialny za gospodarowanie zielenią miejską.
- VII - Edukacja - prowadzenie intensywnej kampanii edukacyjno- informacyjnej wśród mieszkańców miasta.

Źródło: www.walbrzyszek.com

Zielony Wałbrzych 2020

Opublikowano: piątek, 04 października 2013, 07:57

Rowery z napędem elektrycznym, koniec ogrzewania mieszkań piecami węglowymi czy powrót ryb do Pełcznicy - program Zielony Wałbrzych 2020 to ambitny ale zdaniem władz miasta realny plan podwyższenia jakości życia w Wałbrzychu poprzez radykalną poprawę stanu środowiska naturalnego w mieście.

Program zakłada, że dzięki inwestycjom zaplanowanym przez Urząd Miejski do roku 2020 Wałbrzych stanie się najczystszy i najlepiej zadbanym miastem w Polsce. Plan działania został podzielony na 7 kluczowych obszarów: rowerowy Wałbrzych, czysta woda, transport publiczny, powietrze, odpady, zieleń i edukacja. W ramach punktu I prezydent zapowiada między innymi rozbudowę infrastruktury ścieżek rowerowych, połączenie ścieżkami miast w ramach Aglomeracji Wałbrzyskiej i stworzenie sieci wypożyczalni rowerów z napędem elektrycznym.

Pierwszy ruch w tym kierunku zobaczymy w przyszłym tygodniu. W elektryczne rowery zostanie uzbrojona Straż Miejska tak by mogła monitorować sytuację w parkach miejskich. W przyszłym roku chcielibyśmy rozpocząć budowę wypożyczalni roweru miejskiego z elementem elektrycznym, co wynika z ukształtowania terenu w naszym mieście - zapowiada Prezydent Wałbrzycha Roman Szelemej.

Plan dotyczący czystej wody w Wałbrzychu odnosi się przede wszystkim do zadbania o stan wód wpływających do Pełcznicy. Miasto będzie kontynuować program dopłat do przyłączy kanalizacyjnych a także uruchomi nowy program Przyłącz się PLUS, w którym będzie dopłacać do budowy przydomowych oczyszalni ścieków tam, gdzie niemożliwe jest doprowadzenie kanalizacji. Docelowo Pełcznica ma stać się wzorem angielskiej Tamizy na nowo rzeką pełną życia.

- Czy to się wydaje w granicach miasta całkiem niemożliwe? Po odprowadzeniu do ujęcia wszystkich ścieków sanitarnych w Wałbrzychu, co jest naszym obowiązkiem i to w bardzo krótkim już czasie, pozostanie kwestia oczyszczania wód powierzchniowych czyli deszczowych i zmiana mentalności mieszkańców, którzy zanieczyszczają rzeki. Poza działalnością człowieka rzeki takie jak Pełcznica czy Szczawnik nie mają powodów by być brudne. Nie ma już u nas żadnych zakładów zatruwających wodę - twierdzi Roman Szelemej.

W ramach projektu ekologicznego transportu miejskiego znalazły się takie programy jak Śródmieście Bez Spalin, czyli wyłączenie śródmieścia z ruchu samochodowego, Parking Za Darmo dla posiadaczy pojazdów z napędem elektrycznym lub hybrydowym, częstsze organizowanie Dnia Bez Samochodu i budowa węzłów przesiadkowych w okolicach ulicy Wysokiego oraz

dworca Szczawienko.

Programy dla ochrony powietrza zakładają przede wszystkim ograniczenie tzw niskiej emisji. Miasto będzie chciało dopłacać do wymiany ogrzewania węglowego w domach na gazowe bądź inne bardziej ekologiczne tak by docelowo miasto uniezależnić od węgla, który zdaniem Prezydenta za jakiś czas będzie droższy od gazu.

- Cel strategiczny to ograniczenie pyłu w powietrzu. Ten pył to przede wszystkim piece węglowe, hałdy i kurz z ulicy. Kurz zniknie jeśli ulice będą zamiatane, wręcz myte tak jak to ma miejsce i remontowane. Hałdy chcemy zalesić. Zanim Unia Europejska wyda taką dyrektywę, my będziemy chcieli pozbyć się wszystkich pieców węglowych i będziemy dopłacać do ich konwersji na piece gazowe, albo podłączać do elektrociepłowni albo będziemy stosować inne metody, które zachęcą mieszkańców do przechodzenia nawet z dopłaceniem do rachunków za gaz - deklaruje prezydent.

Miasto planuje także do 2020 roku usunąć wszelkie źródła azbestu i zastąpić go innymi materiałami. Ponadto Prezydent zapowiada, że do tego czasu wszyscy mieszkańcy będą musieli nauczyć się i stosować zasady recyklingu. Z miasta mają także zniknąć wszystkie składowiska odpadów oprócz komunalnych. Miasto ma także zadbać o zieleni i w tym celu pojawi się nowe stanowisko w magistracie, mianowicie ogrodnik miejski, który będzie nadzorował gospodarkę zielenią.

Program Zielony Wałbrzych 2020 zakłada także szeroką akcję edukacyjną tak by nauczyć mieszkańców zasad ekologicznego życia w oparciu o proponowane projekty. Opracowana strategia zostanie opublikowana na stronie internetowej Urzędu Miejskiego i będzie podlegać konsultacjom społecznym, więc wszyscy którzy chcieliby coś w niej zmienić, poprawić czy zaproponować nowe rozwiązania będą mogli się do niej odnieść.

Pł

foto: K. Żarkowski

Źródło: www.walbrzych24.pl